

**Fra:** Anna Borg Dahl  
**Sendt:** 5. april 2017 14:07  
**Til:** Kappingareftirlitið  
**Cc:** Pól Edvard Egholm  
**Emne:** svar uppá fyrispurning frá Kappingarráðnum

**Opfólgningsflag:** Opfólgning  
**Flagstatus:** Afmærket

Góðan dag

Kappingarráðið hefur vent sær til landsstýrismannin í Uttanríkis- og vinnumálum við einum fyrispurningi um kappingarásetingar í lögtingslóg um havnaloðsing.

Kappingarráðið metir, at havnaloðslógin ikki heimilar kommunum at favorisera ávísar aktørar á marknaðinum, og at atferðin hjá Fuglafjarðar kommunu stríðir ímóti § 12, stk. 1 í kappingarlógini. Tí ætlar Kappingarráðið at heita á kommununa um at skipa so fyri, at loðsbátatænastufeløg, ið lúka krøvini í galdandi lóggávu, sleppa at kappast á jøvnum fæti framvir.

Áðrenn endalig avgerð verður tikin í málinum ynskir Kappingarráðið at fáa landsstýrismannin, sum varðar av havnaloðslógini at upplýsa, um havnaloðslógin setur kappingarlógina til viks, soleiðis at Kappingarráðið ikki hefur heimild til at taka avgerð í málinum, sbt. § 12, stk. 3 í kappingarlógini.

Uttanríkis- og vinnumálaráðið hefur hesar viðmerkingar til fyrispurningin frá Kappingarráðnum:

Kommunurnar hava sambært § 4, stk. 1 í lögtinglóg um havnaloðsing veitingarskyldu viðvíkjandi loðsing. Tað stendur kommununum frítt at taka avgerð um, hvussu tær liva upp til hesa skyldu t.v.s. um kommunan hefur loðsar í starvi, ger avtalu við aðra kommunu um samstarv viðvíkjandi loðstænastu, ella ger avtalu við privatan ella privatar aktørar um at útinna loðsingina, sbt. § 4, stk. 2 í lögtingslóg um havnaloðsing.

Í § 13, stk. 1 og 2 í kunngerð nr. 153 frá 21. desember 2012 um loðsing, gjøld o.a. eru greiðar reglur ásettar fyri, hvat gjaldið er pr. tíma fyri loðsing, men gjaldið fyri loðsbátin er ikki innroknað í hetta gjaldið. Gjaldið, sum verður kravt sambært § 13, stk. 1 og 2 í kunngerðini, skal dekka tær útreiðslur, sum kommunan hefur av at útinna loðsingina, herundir útreiðslur til lønir, eftirútbúgving av loðsum, útskrivan av rokningum o.a. Gjaldið fyri loðsbátin verður sambært § 13, stk. 3 í kunngerðini goldið beinleiðis til tann, ið veitir loðsbátatænastuna. Hetta gjaldið er ikki ásett í kunngerð, tí tá lóggávan bleiv gjørd, varð mettt, at virksema viðvíkjandi loðsbátum í flestu førum fór at verða røkt av privatum. Fáar ella ongar av havnunum í Føroyum høvdu tá egnan loðsbát, og var tað vanligt, at henda tænastan bleiv keypt frá privatum.

Í sambandi við, at ein kommuna tekur avgerð um at útveita loðsvirksemið ella partar av hesum virksema, so sum loðsbátatænastu, til privat, skal viðkomandi kommuna ansa eftir, at vanligu reglurnar í kappingarlógini verða yvirhildnar.

Hvat loðsbátavirksemi viðvíkur, eru ongar ásetingar í lögtingslóg um havnaloðsing, sum seta kappingarlógina til viks.

Anna Borg Dahl  
Ráðgevi, cand.jur.

Uttanríkis- og Vinnumálaráðið / Ministry of Foreign Affairs and Trade Tlf. +298 306600. Beinleiðis tlf. +298 556083  
annaborgd@uvmr.fo • www.uvmr.fo



# Kappingareftirlitið

Uttanríkis- og vinnumálaráðið  
Tinganes, Postrúm 377  
FO-110 Tórshavn

Att: Poul Michelsen, landsstýrismaður

Tórshavn 30. mars 2017

Mál. nr. 17/00071  
Viðgjørt: R.N.

## Fyrispurningur um kappingarásetingar í havnaløðslógini.

Kappingarráðið ætlar at taka avgerð eftir § 12 í kappingarlógini, á øki, ið er regulerað í havnaløðslógini. Í viðkomandi málið er tað Kappingarráðið, ið tekur avgerð um talan er um kappingaravlagandi stuðul. Um stuðulin er heimilaður og neyðugur í mun til havnaløðslógina, er mál fyri landsstýrismannin í uttanríkis- og vinnumálum, sbrt. § 12, stk. 3 í kappingarlógini.

Sambært § 4, stk. 1, í lögtingslóg nr. 21 frá 16. mars 2012 um havnaløðsing, so eru kommunurnar løðsstøðir, og hava hesar skyldu til at tryggja, at skip, sum er løðsskyldug, og skip, sum biðja um løðs, verða løðsað, tá ið tey skulu í ella úr einari havn í viðkomandi kommunu. Kommunurnar eru sostatt álagdar eina veitingarskyldu, ið sbrt. §§ 3 og 4 í kunngerð nr. 153 frá 21. desember 2012 um løðsing, gjøld o.a., skal kunna veitast innan nærri ásettar freistir. Kommunurnar kunnu tó sbrt. § 4, stk. 2 í havnaløðslógini, gera avtalur við privatar um at útinna løðsingina. Lógin ásetir tó ikki nærri krøv til, hvussu løðsingin skal skipast, ella til valið av løðsbáti, annað enn, at hesin, sbrt. § 6, skal lúka galdandi krøv frá Sjóvinnustýrinum. Kommununum stendur sostatt frítt at velja, um tær ynskja at nýta egnan løðsbát, ella um avtala skal gerast vit privatar um at veita hesa tænastu.

Kappingarráðið er vordið kunnugt við býráðssamtykt hjá Fuglafjarðar kommuna tann. 27. november 2014, har kommunan samtykti at: *“biðja havnarmeistarán um at skipa so fyrri, at “Pilot” verður fyrsta val til løðs- og oljusperrutænastu”* á Fuglafirði. Sum skilst, so grundar Fuglafjarðar kommuna avgerðina á, at løðsbáturin, M/S Pilot, hevur fasta støð í Fuglafirði, og tí altíð er til taks við stuttum varslu. Býráðssamtyktin hevur havt við sær, at aðrir veitarar av løðsbátatænastum ikki sleppa at virkað á Fuglafirði. Sjálvt í teimum førum har hesir hava verið umboðsmenn fyri skip, og hava skula staðið fyri allari sleipi- og løðsgreiðslu, hava hesir verið noyddir at nýta lokala løðsbátatænastufelagið, hóast at løðsbátur hjá umboðsmonnunum, ið lýkur øll krøv, hevur verið á staðnum og greitt veitingar til skipið annars.

Hóast havnaløðslógin, sbrt. § 4, stk. 2, heimilar kommunum at gera avtalur við privatar um at útinna løðsingina, so metir Kappingarráðið ikki, at lógin gevur kommununum serstaka heimild til at favoriserað egnu tilbúgvng, og harvið avmarka møguleikarnar hjá øðrum løðsbátatænastuveitarum at virka í teimum havnum, ið kommunurnar varða av. Kappingarráðið metir, at slík atferð stríðir ímóti § 12, stk. 1, í kappingarlógini.



## Kappingareftirlitið

Kappingarráðið kann sbrt. § 12, stk. 1 í kappingarlógini, geva boð um, at almennur stuðul til fyrimuns fyri ávíst vinnuvirksemi skal støðga ella afturrindast. Sbrt. § 12, stk. 2, kunnu slík boð gevast tá stuðulin: 1) beinleiðis ella óbeinleiðis hevur til endamáls ella sum avleiðing at avlaga kappingina, og 2) ikki er lógligur sambært almennari regulering. Harumframt skal stuðulin vera úrveljandi (selektivur), ið merkir, at stuðulin bert verður veittur ávísuð/ari vinnufyrirøku. Stuðulshugtakið fevnir breitt, og viðvíkur einhvønn beinleiðis ella óbeinleiðis stuðul, ið gevur móttakandi fyrirøku ein figgjarligan fyrimun, ið hon ikki vildi fingið undir vanligum marknaðarumstøðum.

Kappingarráðið metir, at Fuglafjarðar kommuna við býráðssamtykt síni tann 27. november 2014 fremur brot á § 12 í kappingarlógini. Kappingarráðið metir, at tillutaði framhjárætturin er fevndur av stuðulshugtakinum í § 12, tí móttakandi fyrirøka fær ein figgjarligan fyrimun, ið hon ikki vildi fingið undir vanligum marknaðarstøðum, Kappingarráðið metir, at favoriseringin av egnari tilbúgvng ber við sær, at aðrir egnaðir loðsbátatænastuveitarar, verða avskornir frá at veita hesa tænastu á eini av hini mest traffikeraðu vinnuhavn í Føroyum. Kappingarráðið metir tískil, at býráðssamtyktin hevur ein kappingaravlagandi virkna, ið kann skaða kappingarneymar eins væl og brúkarar av hesum tænastum.

Kappingarráðið metir ikki, at tað eru ásetingar í havnaløðslógini, ið seta kappingarlógina til vikis. Í hesum sambandi ætlar Kappingarráðið at heita á Fuglafjarðar kommunu um at skipa so fyrri, at loðsbátatænastufeløg, ið halda fyrisett krøv í havnaløðslógini og kunngerðum hennara, framyvir kunnu kappast á jøvnum føti. Kappingarráðið ynskir tó áðrenn endaliga avgerð verður tikin í málinum, at fáa landstýrismannin, sum varðar av havnaløðslógini at upplýsa, um havnaløðslógin setir kappingarlógina til vikis, soleiðis at Kappingarráðið ikki hevur heimild til at taka avgerð í málinum, sbrt. § 12, stk. 3 í kappingarlógini.

Vegna

Kappingarráðið

Hetti Joensen  
Formaður

Terje Sigurdsson  
Deildarstjóri